

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 4 F.
NEGYEDÉVES: 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 10 FILLÉR, NEGYEDÉVES: 4 KORONA 30 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Lucktól nyugatra ismét előrehaladtunk

Gorochownál és Lokaczynál hátrább szoritottuk az oroszokat — Radziwilownál és a Stochod—Styr szakaszon az orosz támadások meghiúsultak — Repülőink bombázták Velencét — Az új görög kormány megalakult

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A Czeremosz-völgyben az oroszok előnyomulóban vannak Kuty felé. Egyébként Bukovinában és Kelet-Galiciában a helyzet változatlan.

Állásaink ellen Radziwilowtól délkeletre és északra az ellenség tegnap számos heves támadást intézett. Mindenütt visszavertük.

A Linsingen tábornok parancsnoksága alatt harcoló haderők Gorochowtól északkeletre és Lokaczytól keletre az oroszokat tovább vetették vissza. Lokaczynál csapataink több mint 400 foglyot és 4 orosz gépfegyvert szállítottak be.

A Stochod—Styr szakaszon az ellenség több erős ellentámadása meghiúsult.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadsereportja: A Berezinánál történt rövid előretörés alkalmával (Bodganowtól keletre) 45 fogoly, 2 gépfegyver és 2 revolverágyú jutott kezünkre.

Lipót bajor herceg tábornagy hadsereportja: Ozaricsitól északkeletre a csatorna-állások ellen előnyomuló gyengébb ellenséges osztagokat véresen visszavertük.

Linsingen tábornok hadsereportja: Az ellenség többszöri előretörése ellenére támadásaink Lucktól nyugatra és dél-nyugatra előrehaladtak.

A Berestecko—Brody vonal előtt arcvonalon az oroszok előretörését könnyűszerral visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél nincs ujság.

Az orosz hadvezetőség elégedetlen

Kopenhága, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) A pétervári lapok szerint az ellenség helyzete javult és ellentálló képessége napról-napra növekedik, amint ezt az állandó csapat-erősítések érkezése bizonyítja. Az orosz hadvezetőség elégedetlen az offenzíva eredményével.

Serbatiew hadseregének veszedelme

Orosz katonai kritikusok a helyzetről

Berlin, június 23. Az orosz határról jelentik: *Mencsikow*, az ismert publicista, akinek ki-fünnő összeköttetései vannak az udvari miniszteriummal, a *Nowoje Wremjában* cikket írt az orosz offenzíváról.

Mencsikownak az a véleménye, hogy az orosz offenzíva sikerei dacára a német hadvezetőség még mindig a *kivárás taktikáját* követi. A német hadvezetőségnek sikerült megállítani az osztrák-magyar frontot és megakadályozni az áttörést. Ugy látszik, Németország be akarja várni, míg az orosz támadás elvérzik. Ovakodni kell tehát az erők kimerítésétől. Oroszország egyszer már súlyos hibát követett el, a mikor az elmúlt télen a jó csapatok tartalékait Hindenburg ellen hajszolta és lemészároltatta. Ilyen hiba másodszor még rosszabb lenne és újabb súlyos következményekkel járna.

A katonai kritikusok kénytelenek beismerni, hogy az orosz hadsereg offenzívájából álló csata lett, amely csak Csernovic környékén hozott haladást az orosz hadseregnek. *Csernovic mögött* a magyarok és osztrákok már előre elkészített, erős hegyi állásokban vannak. Bukovina fővárosának bevételére lényeges erkölcsi jelentőséggel bír, de semmiféle katonai jelentősége nincs. A város bevételétől nem szabad különös katonai eredményeket várni.

Sumski ezredes úgy vélekedik, hogy *Serbatiew hadseregének helyzete Linsingen hadseregének legújabb vállalkozásai után bizonytalan lett*. Az említett ellenséges hadsereport és *Bothmer* hadserege annyira beékelte, hogy ilyen körülmények között *tanácsosnak látszik a front*

visszavétele, mert ellenkező esetben kétoldali átkarolásnak volna kitéve. Ugy látszik, hogy a németek különös megfontoltsággal nyomási pontokat keresnek ki.

A *Ruskoje Slowo* azt írja, hogy a cárt legközelebb *Brussilow* főhadiszállására várják.

14 orosz tábornok elesett

Bécs, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) A lengyel lapok orosz forrásból jelentik, hogy a *wolhymiai és galíciai harcokban, továbbá a Sokul—Kolki között történt rohamtámadások alkalmával tömérdek orosz törzstiszt esett el. Egyetlen szakaszon 4 tábornok esett el. — Az orosz offenzíva első hetében 14 tábornok és 17 ezredparancsnok esett el. A Gorochow elleni rehamnál a védők gépfegyvertüzében egész közkezezedek semmisültek meg.*

Görögország behódolása Az entente megszüntette a blokádot

Lugano, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti Athénből *Zaimis* miniszterelnök dezignálása után a francia követségen az ott jelenlévő angol, orosz és francia követeknek kifejtette, hogy az entente jegyzékét teljesen és minden tekintetben elfogadja.

A szövetségesek flottája erre parancs folytán elhajózott *Piräus* alól.

Az új kormány azonnal fölösztatja a kamarát, kiírja az új választásokat és elrendeli a leszerelést, valamint foganatosítja a szövetségeseknek tett többi engedelményeket.

Az országban teljes nyugalom van. Athénben a kormányváltozás megnyugtatóan hatott. Remélik, hogy *Zaimis* kinevezésével a helyzet javulni fog.

A leszerelés és az új választás

Hága, június 23. A londoni lapok athéni jelentései szerint a szövetségesek valószínűleg követelni fogják, hogy a görög kormány a leszerelés befejezése után új választásokat írjon ki. Ekképen a görög népnek alkalma lesz arra,

URANIA

Szombat Vasárnap
június 21—25.

A szezon legújabb-
tatóbb bohúza

A esereházasajú

vigjáték 3 felvonásban.

Főszereplők:
MAX PALLEMBERG,
MICI PARLA és
LEO PENKERY.

A jószág jutalma

dráma 2 felvonásban.

AZ UZSORÁS

dráma.

HÁBORUS HIRADÓ.

Előadások kezdete 7 és 9
órákor kezdésként, 7 és 9
órákor rendezés helyszíneken.

Egyszeres jelentés:
Kedden
június 26—27.

Fővárosi Cabaré-esték!

A Medgyaszay Cabaré
tagjainak
vendégszereplése.

APOLLO

Ma, szombaton
Előadások 3 és 5 órákor
mészként, 7 és 9 órákor
mindes helyszíneken!

A 7 és 9 órák előadásai
zenei kísérlettel

Szenzációs
dráma-újdonosság!

Hegyek alján

dráma 4 felvonásban
zenei kísérlettel.

Teddy

burgonyát termel

vigjáték 3 felvonásban.
Bjentyagyártás
természei felvétel.

hogyan bizonyos politikai irány fölött nyilatkoznak és ezt az irányt maga szabja meg. Athénben semmi hajlandóság sem mutatkozik az iránt, hogy Görögországot belekényszerítsék a háboruba, amit különben a szövetségesek sem kívánnak.

Lugano, június 23. Mint a *Secolo* athéni tudósítója táviratozza, az entente követelése között *Dusmanis vezérkari főnök elmozdítása* is szerepel. A görög nép hangulata az entente-hatalmakkal szemben rendkívül izgatott. A nép és a sajtó minden tartózkodás nélkül hangoztatják szimpátiájukat a hatalmas Németország iránt.

A Zaimis-kormány megalakult

Bécs, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni görög követséghez Athénből érkezett hivatalos távirat szerint az új kormány következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök és külügyminiszter: Zaimis.
Belügyminiszter: Negrís.
Hadügy- és tengerészeti miniszter: Callaris tábornok.
Gazdasági miniszter: Calligas.
Kultuszminiszter: Lidorcikis.
Pénzügyminiszter: Rhallys.
Igazságügyminiszter: Momferato.

Az olaszok Dél-Albánia kiűritését követelik

Lugano, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti Athénből: Az olasz követ június 21-én az entente követekéhez hasonló jegyzéket intézett a görög kormányhoz, amelyben az entente ismert követeléseivel kívül a görög hadsereg leggyorsabb leszerelését követeli, aminek Dél-Albánia a részeire is ki kell terjednie, amelyeket a görögök ideiglenesen megszállva tartanak.

Az olasz háború

Budapest, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Tegnap az ágyutüz a Doberdo-fensík északi szakaszán időkint igen heves volt. Az ellenségnek állásaink ellen ismételt gyalogsági támadásait a Mrzli vrhtól délkeletre visszavertük.

A Plöcken-szakaszon ma reggel élénk tüzési harc kezdődött.

A Dolomit-arcvonalon megheiusult az olaszoknak a Croda del Ancona ellen intézett újabb támadása.

Ugyanez volt a sorsuk a Primolano területéről indított elszigetelt ellenséges előretöréseknek.

Az Ortler-területen a határon csapataink több magas csúcsot szálltak meg.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Velencét újra bombáztuk

Budapest, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

22-én este tengerészeti repülőgépeink egy csoportja Montalcone mellett eredményesen bombáztak ellenséges állásokat.

23-án reggel egy tengerészeti repülőgépraj megtámadta Velencét. A Nicolo Alberoni erődben, a gázgyárban, különösen az arsenálban nehéz bombákkal számos teltalálatot értek el és nagy tüzeket idéztek elő. A repülő-

gépek, amelyeket hevesen, de eredménytelenül bombáztak, sértetlenül tértek vissza.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

A párisi gazdasági konferencia

Lugano, június 23. Sabini gróf, a párisi olasz követség kereskedelmi tanácsosa, a *Stampa* párisi tudósítójának úgy nyilatkozott, hogy a gazdasági konferencia eredménye olyan fontos, hogy az utóbbi idők minden eredménye, még az orosz offenzíva és az olasz kormányválság is, eltörpülnek mögötte. Még nincs minden készen, de egyengetve van a százéves gazdasági szövetség útja. Olaszországra nézve a konferencia legfontosabb eredménye az, hogy mostantól fogva Németországgal való minden gazdasági összeköttetése megszűnt. Nem árul el diplomáciai titkot, ha közli, hogy a *Salandra-kabinet már elhatározta a Németországgal való kereskedelmi szerződés fölmondását.* A párisi konferencia után ez a szerződés megszűnt.

A belga-francia harotér

Berlin, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Yperntől keletre meghiusítottuk az ellenség támadási kísérletét. Német járőr-vállalkozások alkalmával, így Lihonsnál, Lasignynél és a Maison de Champagne majornál (Massigestől északnyugatra) néhány tucat foglyot ejtettünk és több gépfegyvert zsákmányoltunk.

A Vaux erődtől nyugatra elfoglalt árkaik ellen intézett három francia támadást visszavertük. Itt június 21-én 21 tisztet és több mint 400 főnyi legénységet fogtunk el.

Tegnap ellenséges repülők megtámadták Karlsruhét és Mühlheimot Badenben, valamint Triert. A polgári lakosság köréből az áldozatok egész sorát vesztettük. Említésre méltó katonai kárt e helységekben nem okozhattak és nem is okoztak. A támadók négy repülőgépet vesztettek el. Egy-egy repülőgép visszarepülése alkalmával Niederlauterbachnál és Lenbachnál leszállani kényszerültek; a bennülők között, akiket elfogtunk, két angol volt. Ez alkalommal Hündorf hadnagy hatodik ellenfelét szedte le. Ezenkívül tegnap ellenséges repülőgépet lőttünk le Ypern vidékén, Hulluchtól keletre (Mulzer hadnagy ötödik repülőgépe), Lancónnál (Grandpierre-től délre), Markheimnál (Gebweilertől keletre) és Sennheimtől dél-nyugatra, úgy, hogy ellenfeleink összesen kilenc repülőgépet vesztettek el. Repülőgéprajaink támadást intéztek a st. poli katonai telepek ellen, valamint ellenséges táborok és szállások ellen Verduntól nyugatra és délre.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Békéről tárgyalnak a francia kamara titkos ülésén?

Zürich, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) Párisból kerülő uton érkezett jelentések szerint a francia kamara titkos ülése még tart, ami a lakosság körében leirhatatlan nyugtalanságot okoz. Arról beszélnek, hogy a kamara titkos ülésén a békéről folyik a tanácskozás.

Bizalom a Briand-kormányának

Genf, június 23. (Magyar Távirati Iroda.) Párisból jelentik: A kamara mai nyilvános ülésén Briand miniszterelnök fölvetette a bizalmi kérdést. A kamara 450 szavazattal 89 ellenében bizalmat szavazott a kormányának.

A balkáni harotér Höfer jelentése

Budapest, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A Vojusa alsó folyásánál csatározás volt. A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, június 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Lényeges esemény nem történt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Egy buvárhajónk megtámadott egy japán oceanjáró gőzöst

Berlin, június 23. Az orosz határról jelentik: A *Nowoje Wremja* közli, hogy a *Katori Maru* japán oceanjáró gőzöst, mely a Nippon-Yushen-Kaisha társaság tulajdona, a Földközi-tengeren egy ellenséges buvárhajó megtámadta. A kapitány ügyes manővrozása folytán a nagy hajó elkerülte a torpedót, azonban az előreszén komolyan megrongálódott. A végére két angol torpedóromboló vontatóra vette és Maltába vontatta. Azt hiszik, hogy a buvárhajó az osztrák-magyar flottához tartozik. A megrongált japán hajó fedélzetén értékes rakomány volt.

Amerika és Mexiko

Az Unio válasza a mexikoi ultimátumra

Rotterdam, június 23. Washingtonból jelentik: Lansing államtitkárnak Caranza jegyzékére adott válasza kijelenti, hogy az Egyesült Államok a jelen körülmények között elutasítják Mexiko elnökének az amerikai csapatok visszavonására vonatkozó kérését, mert az amerikai kormányának kényszerítő kötelessége megvédelmezni az amerikai polgárok életét és vagyonát.

Meggyilkolt amerikai követ

Genf, június 23. Párison keresztül New-Yorkból érkezett hírek szerint Matapanban meggyilkolták az amerikai követet.

= Az indennitás a főrendiházban. Budapesti tudósítónk jelenti: A főrendiház ma délután Jósik a Samu báró elnöke alatt ülést tartott.

Az ülés megnyitása után az elnök kegyelmes szavakkal emlékezett meg Szögyény-Marich László gróf volt berlini nagykövetségének elhunytáról. A Ház jegyzőkönyvében adott kifejezést a volt nagykövet elhunytá fölértézt részvételének.

Ezután rátértek a napirendre: az indennitásról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Zselénszki Róbert gróf kitér az adó-reform kérdésére. Elítéli a radikális birtokpolitikát sürgető irányzatot. A javaslatot elfogadja.

Tiszta István gróf miniszterelnök beszélt ezután. Birtokviszonyaink gyökeres felforgatása — ugymond — nem biztosítaná a nemzet jövőjének megalapozását, viszont a jelenlegi birtokviszonyok nem mondhatók teljesen kifogástalanoknak. Tízezer holdnyi területen sokkal több család talál megélhetést, ha ez a terület nagybirtok. A nemzet jövője szempontjából a kisbirtokosok számát szaporítani kell ott, ahol a birtokviszonyok ezt megengedik.

Cukorka csemegékben

— hazai és külföldi legelőkelőbb gyárak Ullmann Salamon készítményei — állandóan nagy választék Ullmann Salamon ízű, csomagolt, cukorka és ásványvizék nagykereskedésében, Fereny József-ut 69. (vármegeházával szemben.) Telefon 382.

A Ház
vát pénzügy
szabbításáró
mire az ülés

A jegy

Pénzügyi ha

Schm

Bank vezér
állása alkalm
melyben az
10-én, vagy
előtti napon
K aranyállon
ben az utols
jegybank ar
Ez volt a mo
író — a jegy
halmozott
hogya a mind
ruját végigh

Hogy en
mennyi bank
gából az ara
tések fedezé
arról a jegy
koztaást. De
a háboru kit
a jegybankot
kálását színt
kal jobb, min
pedig entente

Schmid
mult háboruk
kozik és fejte
nyugtató kije

„Ebben
nem adattak
Ez garanciát
megkezdhetj
roknak a kin
chia valutája

Pénzügy
zöje tehát el
károkat szen
jezve, értéké
nagyobb mér
ban is. Nem
utolsó helyen
szág valutája

Az bizor
gek, melyek
mutatásaiban
hoz mért arán
értécsökkené
állami előlege
amelynek kin
liárd rubel ba
milliárd rubel
állami előlege
mellett már
Német biroda
nincsenek kü
közléseiből tu
laga 2—3 mil

Ugyanily
azoknak az
azt Angliában
lami garancia
Az Angol ba
50 millió font
az állam jóta

A mi pé
tességét és s
a háboruban
csáttattak ki,
egy milliárd
államjegyek
retreméltöb
ségeit csakis
dezni.

A jegyba
mény is, hog
boru alatt ug
a háboru al
mindedig sik
mot és a ma
pénzzel látta
vehető, hogy
zéség is meg

A Ház az indemnítást, ugyszintén a horvát pénzügyi egyezmény ideiglenes meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot elfogadta, mire az ülés véget ért.

A jegybank hadikincse

Pénzügyi hadikészültségünk — Nem adnak ki államjegyeket

Schmid Frigyes, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára a jegybank százéves fennállása alkalmából egy bécsi lapba cikket írt, melyben azt olvassuk, hogy 1892. augusztus 10-én, vagyis a valutareform életbeléptetése előtti napon jegybankunk mindössze 187,259,379 K aranyállománnyal rendelkezett. Ezzel szemben az utolsó békeév, vagyis 1913. végén a jegybank aranykészlete 1,327,698,000 K volt. Ez volt a monarchiának — teszi hozzá a cikkíró — a jegybank fáradtságos munkájával felhalmozott *hadikincse*, amely lehetővé tette, hogy a minden időknek ezt a legnagyobb háborúját végigharcoljuk.

Hogy erre a hadikincse a háboru alatt mennyi bankjegyet bocsátottak ki és hogy magából az aranykészletből a szükséges készletek fedezésére mennyi vándorolt a külföldre, arról a jegybank vezértitkára nem nyújt tájékoztatást. De nem is tehetett ezt, mert hiszen a háboru kitörésekor a két kormány utasította a jegybankot, hogy heti kimutatásainak publikálását szüntesse be. *A jegybank státusa sokkal jobb, mint azt külföldi semleges, különösen pedig ententebeli szakírók tudni vélik.*

Schmid vezértitkár cikkében főleg az elmúlt háboruk államjegykibocsátásaival foglalkozik és fejtegetéseinek végén a következő megnyugtató kijelentést teszi:

„Ebben a háboruban államjegyek eddig nem adtak ki. Ezentul sem fognak kiadni. Ez garanciát nyújt arra, hogy a békekötés után megkezdhetjük azoknak az elkerülhetetlen károknak a kireperálását, amelyeket a monarchia valutája a háboruban szenvedett.”

Pénzügyeinknek ez a kompetens tényezője tehát elismeri, hogy valutánk a háboruban károkat szenvedett, vagyis világosabban kifejezve, értékében csökkent. Ezt látjuk kisebb-nagyobb mértékben a többi hadviselő államokban is. Nem is állunk ebben a tekintetben az utolsó helyen, mert *Oroszország és Olaszország valutája a miénkénél is rosszabb lett.*

Az bizonyos, hogy azok az állami előlegek, melyek az egyes európai jegybankok kimutatásaiban szerepelnek, a bankjegyforgalomhoz mért arányokban az illető ország pénzének értékcsökkenését jelentik. A legnagyobb ilyen állami előleget az Orosz állami bank tünteti fel, amelynek kimutatásaiban ez az összeg 6 milliárd rubel bankjegyforgalom mellett mintegy 4 milliárd rubellel szerepel. A Francia banknál az állami előlegek 15 milliárd bankjegyforgalom mellett már csaknem 8 milliárdot tesznek. A Német birodalmi banknál az állami előlegek nincsenek külön feltüntetve, de a „Bie Bank” közléseiből tudjuk, hogy a kincstári váltók átlaga 2—3 milliárd márka között váltakozik.

Ugyanígyen értékcsökkenő hatása van azoknak az előlegeknek is, melyeket — mint azt Angliában és Oroszországban tették — állami garancia mellett magánosoknak nyújtottak. Az Angol bank a háboru kitörésekor mintegy 50 millió font sterling értékű magánváltót csak az állam jóállása mellett eszkomptált.

A mi pénzügyi hadviselésünk lelkiismeretességét és szolidaritását jelenti az, hogy *ebben a háboruban fedezetlen államjegyek nem bocsátottak ki.* Olaszországban már több, mint egy milliárd államjegy van forgalomban. Az államjegyek nélküli gazdálkodás annál dicséretreméltóbb, minthogy az 1866-iki háboru költségeit csakis államjegykibocsátással tudtuk fedezni.

A jegybank erősségét mutatja az a körülmény is, hogy a *rátát csaknem az egész háboru alatt ugyanazon a nívón tudta tartani* és a háboru alatt reá háramlott óriási feladatokat mindeddig sikeresen tudta megoldani. Az államot és a magán gazdaságot mindig elegendő pénzzel látta el a háboru folytatására. Biztosra vehető, hogy ezt a háboru győzelmes befejezéséig is meg fogja tenni.

Főlemelik a köztisztviselők segélyét

Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen a *köztisztviselők újabb segélyéről* szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Teleszky János pénzügyminiszter kijelentette, hogy teljesen átérzi azokat a nehézségeket, melyekkel most a tisztviselőknek meg kell küzdeniök. — Szívesen javasolt volna nagyobb kezdeményezést, de a felelősség miatt nem tehet kezdeményezést. Minthogy azonban a pénzügyi bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a *segélyezés emelendő*, ennél fogva *szívesen tesz eleget a bizottság kívánásának és a törvényjavaslat képviselőházi tárgyalása alkalmával a segély főlemelésére megfelelő konkrét javaslatot tesz.*

Ítélet a nagyváradi vesztegetési pörben

Mind a három vádlottat elítélték

Nagyvárad, június 23.

A nagyváradi törvényszék ma éjszaka fél 11 órakor hirdette ki ítéletét *Weinberger* Lajosné és társai bünpörében.

A törvényszék *Weinberger* Lajosné mint tettest, *Adorján* Emil drt és *Balogh* Leo Lajost mint bűnszolgákat bűnszolgáknak mondta ki az 1915. évi XIX. törvénycikk 10. §-nak a) pontjába ütköző *hadviselés érdekei ellen elkövetett bűntettben*, amit *Weinberger* Lajosné azáltal követett el, hogy a letartóztatásban levő *Weinberger* Lajos szállításának felülvizsgálatára kiküldött *Walzel* Lénárd népfőlkelő főhadnagynak, tehát közhivatali jelleggel bíró szakértőnek abból a célból, hogy az hivatali kötelességének megszegésével oly tartalmu véleményt adjon, amely *Weinberger* Lajos szabadlábra helyezésének kieszközlésére alkalmas lehessen, 10,000 korona jutalmat adott, aki azonban ezt az összeget visszautasította, *Adorján* Emil dr. és *Balogh* Leo Lajos pedig ismerve *Weinberger* Lajosné célzatát, azt szándékosan előmozdították azzal, hogy *Adorján* Emil a 10,000 koronát kiegészítette, *Balogh* Leo Lajos az összeget átvette és azt *Prikkel* százados utján *Walzel* főhadnagynak átadta.

A törvényszék ezért *Weinberger* Lajosné három évi börtönre és 3000 korona pénzbüntetésre, *Adorján* Emil drt két és fél évi börtönre és 2500 korona pénzbüntetésre, *Balogh* Leo Lajost egy és fél évi börtönre és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte és valamennyit öt évi hivatalvesztéssel sújtotta. *Balogh* Leo Lajos büntetéséből a bíróság a vizsgálati fogsággal négy hónapot kitöltöttnek vett.

Baróthy Pál kir. ügyész a *Weinberger* Lajosnéra vonatkozó ítéletben megnyugodott, ellenben semmisségi panaszt jelentett be azért, mert a bíróság *Adorján* és *Balogh*ot nem mint tetteseket, hanem mint bűnszolgákat mondta ki bűnszolgáknak.

A *védők* az ítélet ellen valamennyien semmisségi panaszt jelentettek be.

Balogh Leo Lajos az ítélet olvasása közben rosszul lett. Az elnök rendelkezése egy pohár vizet adtak neki, mire lassankint magához tért.

A törvényszék *Balogh* Leo Lajost szabadlábra helyezte. *Weinberger* Lajosné és *Adorján* Emil dr. szintén szabadlábon maradnak, minthogy letartóztatásukat a kir. ügyész nem indítványozta.

Az ítélethirdetés éjjel után háromnegyed 1 órakor ért véget.

HIREK

***

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 25-én prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt Zih Sándor lelkész, délután Kolozsvári Kiss László segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsvári Kiss László segédlelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, délután Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt Boér Károly vallásnár, délután Uray Sándor lelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt Szele Miklós vallásnár, délután Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt Bagoly Bertalan segédlelkész, délután Főris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt Könyves-Tóth Kálmán lelkész; a városi szegényházban délelőtt Uray Sándor lelkész.

— **Köztisztviselők gyűlése.** Nagy érdeklődés mutatkozik azon gyűlés iránt, amelyet az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni köre hívott össze. A gyűlés a tisztviselőknek a háboru okozta nehéz anyagi helyzetével kíván foglalkozni és véleményt nyilvánítani azokról a különböző javaslatokról, amelyek a bajok orvoslására fetmerültek. — A gyűlésen résztvesznek az államiakon kívül a városi és vármegyei tisztviselők is, amint az minden nagyobb városban történt, így különösen impozáns módon a szomszéd Nyiregyházán. A nagyon népesnek ígérkező gyűlés e hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a városháza nagy tanácstermében.

— **Nyugdíjazások a városnál.** Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága ma délben tartotta meg ülését Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöke alatt. Az ülésen több nyugdíjazási ügyet tárgyaltak. A bizottság javasolja, hogy Szilágyi János hajdu, Nagy Károly irnok, Nagy Mihály mezőrendőr biztos nyugdíjaztassék, Nagy József hajdu nyugdíjaztatás iránt beadott kérésével azonban utasíttassék el.

— **A hadifogságban lévő költő mint képviselőjelölt.** Békéscsabáról táviratozzák: A választópolgárság elhatározta, hogy a legközelebbi képviselőválasztáskor Gyóni Géza költőt jelöli képviselőnek. Gyóni Géza, aki Békéscsaba szülötte, jelenleg orosz hadifogságban van.

— **Lábas Juci és Nádor Jenő művésze.** A Hadsegélyző Hivatal és a Vörös Kerest Egyetel által közösen tervezett művésztalálkozót, amely Király Ernő betegsége miatt elmaradt, most mégis megtartja annyi változtatással, hogy Király Ernő helyett a Király-színház kiváló énekes művésze, Nádor Jenő lesz a partnere Lábas Jucinak. — Nádor Jenő egyik legkedveltebb tenoristája a budapesti közönségnek, amely különösen az utóbbi időben ünnepelte a fiatal művészt. Mint vendég fog szerepelni Kárpát dr. főorvos az ő gyönyörű magyar dalaival, amelyeknek legtöbbször már az egész országban éneklék. De elő fog adni olyan új magyar dalokat is, amelyeket a közönség még nem ismer. Legújabb szerzeményeit is be fogja ugyanis mutatni a művészen. A két jótékonyági intézmény a művészt nem mint előzően tervezték, az Arany Bika nagytermében, hanem a színházban tartja meg. A színházi estély július hó 16-án lesz, amikor a jegyek előjegyezhetők Békés Lajos férfidivat-üzletében. Azok, akik a Bikában tartandó este jegyeiket megváltották, a jegyek árát ott, ahol azt vették, visszakapják.

YES-SZAPPAN

Ára 3 korona.

Legtökéletesebb és legkellemebb illatu piperszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES-PODER 1, 3, 5 K dobozonként, YES-KRÉM 3 K téglékenként.

Mindenütt kapható.

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA DIANA-gyógyszertára,
BUDAPEST, Károly-körut 8.

— **A zivatar pusztítása Hajdumegyében.** A vármegye területéről még mindig érkeznek jelentések a múlt heti zivatar és jégeső okozta károkról. Most Hajduszovát községből jelentik, hogy ott 4600 hold termést vert el a jég és igen sok házat rongált meg, amelyeket alig tudnak befedni, mert a tulajdonosok nem tudnak cserepet beszerezni.

— **Sajó és Boross** művészarsulatával hétfőn és kedden vendégszerepelnek az Uránia-ban és a Budapesten nagy sikert aratott műsorukat mutatják be. — Jegyek előre váltathatók.

— **A repcetermés lefoglalása Debrecenben.** Ma bocsátotta ki Debrecen város tanácsa a repcetermés zár alá vételéről és a magok árának maximálásáról szóló hirdetményét. E hirdetmény szerint az 1916. évi repcetermés épp úgy, mint a buza, zár alá vétetik, kivéve azt a mennyiséget, amely a termelőnek vetőmag szükségletének fedezésére kell. A zár alá vett termés a Hadi Termény részvénytársaságnak adandó át. Az 1916. évi termésből származó repcetermésért, valamint a vadrepceért is a követelhető legmagasabb árak métermázsánként a következők: Káposztarepce 60 korona, repceterpce 57 korona, vadrepce 29 korona.

— **Öngyilkos földesgazda.** Hajdunásról írják: Tóth István gazdálkodó ma a kertjében egy gyümölcsfára fölakasztotta magát. — Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegség, amely miatt igen sokat szenvedett.

— **Nehéz teherrel a rajvonat előtt.** (A hadsereg aranykönyvéből.) 1915. évi május 3-án az osztrai magaslakok ellen intézett rohamozó támadások visszaverése alkalmával a telefon, mely a védőárból a messze előlékvő megfigyelőhelyig vezetett, hirtelen fölmondta a szolgálatot. Egyike az ezernyi-ezer gránátoknak, amelyek köröskörül felturák a mezőt, minden föltevés szerint szétszakgatta a vezetékdrótot. Jósika Miklós, a cs. és kir. budapesti mozsárosztalg szakaszvezetője erre kilépett a védősáncból s a drót mentében csuszva haladt előre addig a pontig, ahol a vezeték össze volt szakgatva s kijavította azt. Később még kétszer kellett megtennie ugyanazt az utat az ellenség puskagolyóinak sürrő záporában, mivel a telefondrótot mindannyiszor tönkretette az orosz pergőtűz. Amikor aztán harmadszor is óvatosan kimászott, hogy a hátrább fekvő lövészárkot próbálja elérni, hirtelen egy mozdulatlan testbe ütközött s mivel a formaruhája után itélve a saját tisztjének kellett lennie, Jósika szakaszvezető a veszedelmet figyelmeztetve se méltatva, élesítgetni kezdte, amíg az eszméletét veszített tiszt csakugyan magához is jött. — Az életrekeletett katona Dobzansky Ceslaus hadapród volt, akit egy nehéz gránát iszonyu robbanása a levegőbe kapott s aztán a magasból úgy vágta a földre, hogy ájultan terült el. A bátor szakaszvezető most vállára kapta a hadapródot. Természetes, hogy mivel nehéz terhet volt kénytelen cipelni, többé nem fedezhette magát, hanem teljesen kiegyenesedve a mezőn haladván, kitűnő célpontot nyújtott az ellenséges fegyvereknek. De szerencséje nem hagyta el, mert a veszedelmes tüzzónán sikerült átvinnie a sebesült hadapródot s azután biztos helyre juttatta. A bátor szakaszvezető derék magatartásáért a Vöröskereszt tiszteletjévényét kapta meg.

— **Hegyek alján.** Színekben pompázó, hatalmas, nagyszabású drámát mutatott be tegnap az Apollo „Hegyek alján” címmel. — Egy megkapóan szép és romantikus tárgy darabról van szó, mely ékeskedik minden jóval. — Színművészek mesteri játéka, elragadó rendezés, káprázató kiállítás és andalító muzsika, melyre az Apollo egy kiváló zenekart szerzőtetett. Itt említjük meg, hogy a zenekar a 7 és 9 órai előadásokon játszik. Jegyek e kiválóan érdekes előadásra délelőtt 11 órától előre válthatók az Apollo pénztáránál.

— **A selyembubók beváltása.** A polgármester közhírré tette, hogy a selyemhernyó gubók beváltása megkezdődött. — A gubók a Homokkerthben, a Bujdosó-utca 3. szám alatt levő beváltóhivatalban július hó 20-ig értékesítendők.

— **Szülők és tanulók figyelmébe!** Ócska középiskolai tankönyvekért a legmagasabb árt fizeti a c z é l a n t i q u a r i u m a. Tessék meggyőződni róla.

— **A trónörökös családi öröme a harc-téren.** Az olasz harctérről írják: Május utolsó napja, amidőn Zita főhercegnő ujszüllött herceggel ajándékozta meg férjét, felejthetetlen ünnepnapja volt annak a hadtestnek is, mely a trónörökös parancsnoksága alatt áll. A családi ünnepet a táborban is megünnepelték és a trónörökös láthatta, hogy katonái mennyire együtt éreznek vele. Az ünnep azzal kezdődött, hogy a hadtest vezérkarának főnöke a tisztikar élén üdvözlő beszédet intézett a trónörökösökhöz. Az a melegség, amely ebből az üdvözlő beszédből kiáradt és az a hosszantartó éljenzés, amely a beszédet kísérte, legjobb bizonyítéka annak, hogy a hadtest tisztikara mennyire együtt érez parancsnokával, jóban és rosszban egyaránt. Az ujszüllött tisztelétre nem kellett külön üdvölvéseket elrendelni, mert hiszen egész nap dörgött az ágyu.

— **„Csereházaság”,** az Uránia vígjáték-szlágere egyike a legkacagtatóbb filmeknek és Max Pallenberg pompásan játsza az utazó szerepét. Az elsőrangú kíséző képek egészítik ki a műsort.

— **Postaforgalom Szerbiával.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara közhírré teszi, hogy a magyar-osztrák csapatok által Szerbiában megszállott területeken Sjenicában felállított I. osztályu hadtáppostahivatal folyó évi június hó 1-től kezdve a magánposta forgalomban is résztvesz. E hivatallal ugyanazok a postai küldeményfajok, ugyanazon szabályok szerint válthatók, mint a Szerbiában felállított többi I. osztályu hadtáppostahivatallal. A sjenicai hivatal egyúttal a hozzája utalt katonai parancsnokságok, csapatok és intézetek postai forgalmát a tábori postahivatalokra nézve előirt szabályok szerint szintén ellátja. E hivatalhoz tábori postai csomagok szintén állandóan küldhetők.

NYERSPEROCID
garantált 35—38% . . . . . a K 150.—
Egy kg. rézgálicnak három kg. nyersperocid felel meg.
PRIMA MAYUNGA BAPPIA . . . . . K 600.—
Hadifoglalmunkások részére
örölt, vegyített igen zamatos
kávékeverék . . . . . K 360.—
Legfinomabb tea kilója . . . . . K 18.—
Azonnal szállítanak;
SCHWARZ és TAUBER nagykereskedők
NAGYKANIZSA.

Orvosok
legjobb köhögés elleni szernek jelzik és milliók használják
köhögés,
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, nyakfájás és szá-márhurut, valamint megfűlés megakadályozása ellen.
Ezért nagyon kapós a katonáknál.
a KAISER-féle Mell-Karamellák
2 fonyóval.
6100 közp. ig. bizonyítvány orvostól és magános-tól bízottják a sikert.
Rendkívül jó ízű és kellemes borbón.
Csomagja 20 és 40 fillér. Dohoz 60 fillér. Kapható
Mihalovits J., Gröz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád,
Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Kö-zsán Dezso Kováts L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla,
Aranyl S. Árpád, Retchard Sándor, Sághy Ferenc, Ba-táry Imre, Csányi Imre, Mandel József gyógyszerészek-nél, Józsa és Jóna és Központi drogériákban. — Ujfe-hértőn Trón Gyulánál. — Erimhályfalván Mátrai Ákos-nál. — Derecskén Benkő Sándornál.

Porosz köszén
kapható a
a Debreczeni Faipar Részv.-társ.-nál
kisebb és nagyobb mennyiségben házhoz
szállítva
Waggon-rendeléseknél vidékre is szállít.
**Kétszer mosott porosz kovács-szén
és kokszt állandóan raktáron.**

Apró hirdetések

Aranyat-ékszert, Brillánszt, zalogégyet vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Friss teavaj
és lipcai túró, nagyban és kicsinyben kapható Klein Antal és Társánál, Piac 61.

Modern
2—3 szobás éves lakást, fürdőszobával (lehetőleg kerthben) augusztus 1-re keresek. Cim a kiadó-hivatalban.

Kiskereskedők
figyelmébe! Rimaszombati gyümölcsiz, gyári árbán kapható Klein Antal és Társánál, Piac 61.

Cipővásár!
Tömegvétel folytán mindenmü cipők legolcsóbban beszerezhetők. Amerikai egész sevró varrott cipő 20 korona. Kézimunka cipők nagy választékban, méret után olcsón vállalok. Hadi-özegek, rokkantak, ka'onák, vasutasok, hivatalnokoknak árendemény. Nagy cipőáruház, Hatvan-u. 8.

Eladó
Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt, a vasuti fűtő-házal szemben lévő 1 hold föld, a rajta lévő 50 méter hosszú és 6 méter széles deszka-hodállyal együtt, mely beraktározás céljaira alkalmas. Értekezetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Dr. Fáy Márk
belgyógyász és gyermekorvos
lakik Hatvan-utca, III. kapu (Egyházberpalota) I. em. 46. ajtó.
Fogad 8—10-ig és d. u. 2—4-ig.

Tannőnök
jó családból való fiu felvétetik. Har-mathy kőnyvüzlet, Fűvészkert 14.

Nalasi-telep
Márton Kálmán-utca 62. számú kétszobás kis ház kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezetni Debreceni Gazdák bankjában, Kossuth-utca 17.

Zálogházakból szerzett
mindenféle ékszerék és drágakövek olcsón kaphatók Krámernél, Arany Bika-bérház 3. Zálog-cédulát veszek.

Uj cipőüzlet!
Piacon, városházával szemben Berlii cipő-áruház. Legolcsóbban beszerezhetők férfi-, női-és gyermekcipők. Saját műhelyben készült cipők nagyválasztékban. Méret után vállalok. Hadiözegek-, rokkantak-, katonák-, hivatal-nokok- és vasutasoknak árendemény. Vevőim-nek talpalást, fejlést és javítást olcsón vállalok.

Rohitochi
savanyuviz és különféle ásványvizek nagyban és kicsinybeni eladása Klein Antal és Társánál, Piac 61.

Szén és kokszt

kapható
J. SWIRCZEK
MAHR-OSTRAU.

Somossy László cég
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA
Ruhavásznak — Grenadinok
Himzett batiszt — Kretonok
Bluz és ruhaselymek
óriási raktára!

Meghívó
a Debreceni Trágyagyár Részvénytársaság 1916. évi július hó 3-án déli 1/2 12 órakor az Alföldi Takarékpénztár helyiségében tartja

VIII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,
melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy a közgyűlésen csak az vehet részt, aki a részvényét 1916. év június hó 30-ig a Részvénytársaság iroda-helyiségében, Kossuth-utca 49., vagy az Alföldi Takarékpénztárnál letétbe helyezi.
Az 1914—1915. évi zárszámadások irodahelyi-ségünkben, Kossuth utca 49., közszemlére kitétettek és az érdeklődők által megtekinthetők.

Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelen-tése az 1914—15. évi mérleggel és eredmény-szám-lával.
2. A felmentvény megadása iránti határozat.
3. Igazgatósági tagok választása.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. A felügyelő-bizottság 1915—16. évi díja-zásának megállapítása.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

TIZENNI
DE
ELŐFIZET
MEGYEDÉ
ROMA 20 F

Tarn
Lins
a nő

A köz
gyzi föl
sz északi
Vezér
Baltin
vina terü
molóját.
irányban e
lungnál
a Csere
patok, am
keztek, ali
e város ura
szavonult
multak és
melynek vi
annak, hog
orosz balsz
ziv erőt ki
ban. Az ar
retes — a
előtt megf
jának észa
óhajtott cé
visszaverte
Böhm-Erm
Bothmer t
Tarnopol
bornok ve
német had
lességében
irányában.

Az or
nyesebben
lyet a né
aratott: A
erők rohan
döt és a s
nagyobb
is előretol
közel 2700
Maas-bal
összeomlá
a németel
offenziva

URANIA
Ma utóljára!